

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาพการ์ตูนที่มีและไม่มีรายละเอียด หิ้งหลังกับแบบการคิดที่มีต่อการจำ
และความคงทนในการจำ ในการ เรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นายแมน คันสมบูรณ์

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคامتดักสุครปริญาคุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

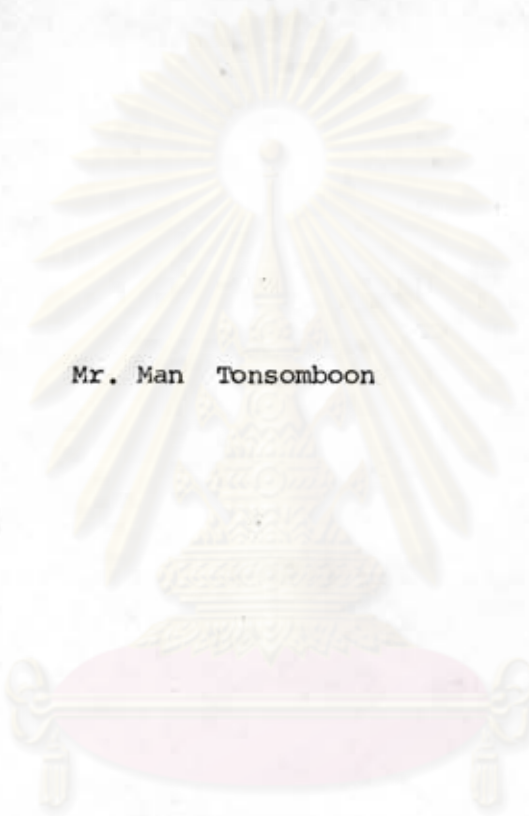
พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-161-4

011952

i 17048485

AN INTERACTION OF CARTOON WITH AND WITHOUT BACKGROUND AND
COGNITIVE STYLES ON ENGLISH VOCABULARY RECOGNITION
AND RETENTION OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS

Mr. Man Tonsomboon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-567-161-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาพการคูณที่มีและไม่มีรายละเอียด คณิตศาสตร์หลังกับแบบการคิด
ที่มีต่อการจำและความคงทนในการจำในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดย นายแมน คันสมบูรณ์

ภาควิชา โสศตศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ ธีลาพฤกษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ ทอมสนิท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ ธีลาพฤกษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ บัณฑาคม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาพการ์ตูนที่มีและไม่มีรายละเอียดพื้นหลังกับแบบการคิด
ที่มีต่อการจำและความคงทนในการจำ ในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนิติคน   นายแมน ต้นสมบูรณ์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุทธิ์ ลีลาพฤทธิ์

ภาควิชา   โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาพการ์ตูนที่มีและไม่มี
รายละเอียดพื้นหลัง กับแบบการคิด ที่มีต่อการจำและความคงทนในการจำ ในการเรียนคำศัพท์
ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529
ของโรงเรียนวัดคณาโย กรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน ซึ่งได้มาโดยให้ตัวอย่างประชากร
ทำแบบทดสอบ เคอะ กรุป เอ็มเบดเคด ฟิกเกอร์ เทสต์ (The Group Embedded Figures
Test) เพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ประเภท ตามแบบการคิดคือ ฟิลด์ ดีเพนเดนซ์ (Field
Dependence) และ ฟิลด์ อินดีเพนเดนซ์ (Field Independence) ทำการสุ่มตัวอย่าง
แบบง่ายให้เหลือประเภทละ 60 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแบ่งนักเรียน
แต่ละประเภทออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน รวมนักเรียนกลุ่มที่ 1 ของทั้งสองประเภท
เข้าด้วยกัน และรวมนักเรียนกลุ่มที่ 2 ของทั้งสองประเภทเข้าด้วยกันด้วย แต่ละกลุ่มทดลอง
ประกอบด้วยนักเรียนที่มีแบบการคิดฟิลด์ ดีเพนเดนซ์ 30 คน และฟิลด์ อินดีเพนเดนซ์ 30 คน
จากนั้นสุ่มกลุ่มทดลองเพื่อเข้ารับการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นสไลด์ภาพการ์ตูน
2 ชุด คือภาพการ์ตูนที่ไม่มีรายละเอียดพื้นหลัง และภาพการ์ตูนที่มีรายละเอียดพื้นหลัง ประกอบด้วย
กับสไลด์คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ภาพแต่ละชุดมี 25 ภาพ กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 เข้ารับการทดลอง

ดูสไลด์ภาพการ์ตูนที่ไม่มีรายละเอียดพื้นหลังประกอบด้วยสไลด์คำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มทดลองที่ 2
ดูสไลด์ภาพการ์ตูนที่มีรายละเอียดพื้นหลังประกอบด้วยสไลด์คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้ทสอน เหมือน
กันทั้ง 2 กลุ่ม และมีการทดสอบความจำหลังเรียนทันที และหลังเรียน 2 สัปดาห์ แล้วนำคะแนน
ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีแบบการคิดต่างกัน เมื่อเรียนด้วยภาพการ์ตูนที่มีรายละเอียดพื้นหลัง
และภาพการ์ตูนที่ไม่มีรายละเอียดพื้นหลัง มีความจำและความคงทนในการจำในการเรียนคำศัพท์
ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่มีแบบการคิดต่างกัน มีความจำและความคงทนในการจำในการเรียน
คำศัพท์ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนด้วยภาพการ์ตูนที่มีรายละเอียดพื้นหลัง และภาพการ์ตูนที่ไม่มี
รายละเอียดพื้นหลัง มีความจำและความคงทนในการจำในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   An Interaction of Cartoon With and Without Background
and Cognitive Styles on English Vocabulary Recognition
and Retention of Mathayom Suksa One Students

Name   Mr. Man Tonsomboon

Thesis Advisor   Assistant Professor Viroon Leelaprute

Department   Audio-Visual Education

Academic Year   1986

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the interaction of cartoon with and without background and cognitive styles on English vocabulary recognition and retention of Mathayom Suksa One students.

The subjects were one hundred and twenty Mathayom Suksa One students of Watnairong School in the academic year of 1986. The individuals cognitive styles labelling field dependence and field independence were determined by the Group Embedded Figures Test (Oltman, Raskin and Witkin 1971). Sixty subjects were randomly selected from each of the two cognitive styles groups : field dependence and field independence. The subjects in each group were randomly divided into two groups : thirty subjects in each group. After that, matched the first group and the second group of each cognitive style together, then, randomly assigned into two experimental groups. Each group received different treatments of cartoon with and without background. The materials used in this research were (a) two slide sets of cartoon : cartoon with background, cartoon without background,

and (b) a slide set of vocabulary. Each Cartoon slide set had twenty-five frames. The subjects in first group were allowed to view the slides showing cartoon with background and English vocabulary. The second group were allowed to view the slides showing cartoon without background and English vocabulary. Both groups were taught by the same lesson plan. The subjects were tested immediately after the lesson had finished to measure English vocabulary recognition and were tested again 2 weeks after by the same test to measure the retention. The collected data were analyzed by means of Two-Way Analysis of Variance^o.

The results of the study were :

1. There was significant interaction between cartoon with and without background and cognitive styles on English vocabulary recognition and retention at the 0.5 level of confidence.
2. There was significant differences among field dependence subjects and field independence subjects on English vocabulary recognition and retention at the 0.1 level of confidence.
3. There was significant differences on cartoon with and without background on English vocabulary recognition and retention at the 0.1 level of confidence.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ ธิลาพฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท ซึ่งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ ปัทมาคม ซึ่งเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์และให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการผลิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล ซึ่งเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์และเป็นอาจารย์ผู้ให้คำแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานวิจัยนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สม เชาวน์ เนตรประเสริฐ ภาควิชาสัตสาศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร.สุณี ธนสงขลสมบัติ หัวหน้าสายวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย อาจารย์วราภรณ์ บัญญาเพชร และอาจารย์ธิดา สายหงส์ ทมวศิวาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ที่ได้ให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการผลิตเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์เรียม ยังประโยชน์ อาจารย์ทมวศิวาการงานและอาชีพ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย อาจารย์อรุณ พรหมจรรย์ อาจารย์ฝ่ายสัตสาศึกษา โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร อาจารย์ระพีพร มณีพงษ์ อาจารย์ประทุมทิพย์ แก้วสี เขียว อาจารย์ฝ่ายสัตสาศึกษาและฝ่ายแนะแนว โรงเรียนวัดนายโรง คุณพิระยศ ยุภาศ และคุณปรีญา ศรีศิลป์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือและส่งเสริม ให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดี

แมน คันสมบุรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญตาราง	ญ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	สมมติฐานของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	คำจำกัดความของการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ภาพการ์ตูน ความหมายและประเภทของการ์ตูน	8
	รายละเอียดในรูปภาพและภาพการ์ตูน	10
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดของภาพ	13
	ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความจำและความคงทนในการจำ	14
	การจำได้ในภาพและคำ	18
	แบบการคิดในมิติฟิลด์ คีเพน เคนซ์-ฟิลด์ อินคีเพน เคนซ์	21
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบการคิดในมิติฟิลด์ คีเพน เคนซ์ และ	
	ฟิลด์ อินคีเพน เคนซ์ ที่เกี่ยวข้องกับการจำได้	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓	วิธีดำเนินการวิจัย 27
	กลุ่มตัวอย่าง 27
	เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 27
	วิธีดำเนินการทดลอง 29
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 31
	การวิเคราะห์ข้อมูล 31
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 32
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 43
	สรุปผลการวิจัย 44
	อภิปรายผล 45
	ข้อเสนอแนะ 49
	บรรณานุกรม 50
	ภาคผนวก 59
	ประวัติผู้วิจัย 66

ศูนย์วิทยุทัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการทดลอง จำแนกตามแบบการคิดและ ชนิดของภาพการ์ตูน	30
2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง จากการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำแนกตามแบบการคิดและชนิดของ ภาพการ์ตูน	32
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง จากการจำ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีแบบการคิดต่างกันและเรียนจาก ภาพการ์ตูนที่ต่างกัน	34
4	ค่าเฉลี่ยของผลการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษจำแนกตามแบบการคิด และ ชนิดของภาพการ์ตูน	35
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคงทนในการ จำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแบบการคิดและ ชนิดของภาพการ์ตูน	37
6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความคงทนใน การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีแบบการคิดต่างกัน และ เรียนจากภาพการ์ตูนที่ต่างกัน	39
7	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำแนก ตามแบบการคิด และชนิดของภาพการ์ตูน	40
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน การจำ และความคงทนในการจำ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นรายกลุ่ม จำแนกตามแบบการคิด และชนิด ของภาพการ์ตูน	42